

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félre 6 frt., negyedévre 3 frt.

Előfizetések és hirdetési díjak helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Helyben előfizethet: a szerkesztőség, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben. Egyes szám ára 5 kr. o. é.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordautca szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, I-só emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorát 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőség, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse official. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart.

Nyitási óra 20 kr.

Észleletek.

honi bányászatunk köréből.

II.

Bányászatunkkal kapcsolatban az igazság és méltányosság szempontjából érdeklődöm az összes bányaszemélyzet iránt is, mennyiben sajnos tapasztalom, hogy úgy a tiszték, mint a munkásosztály tekintetével más állami hivatalnokok, illetőleg más munkásosztályokra, aránytalanul és silányul vannak díjazva. Ohajtható volna, hogy mennyivel túlhaladja a bányásztiszteknek, egészen az életveszélyeztetésig való nehézkesebb pályája a többi hivatalnokok állását, s mennyivel bizonyosabb az, hogy ezek is ugyiszólván amazok után jutnak fizetéseikhez: annál nagyobb figyelem fordítassék azoknak bővebb javadalmazására is. 25000 államszolgát, ezek között több, mint 2000 bányatisztet mélyen sértett Csernátóy képviselő akkor, midőn ezen imposáns testület fizetés-emelési folyamodványára vonatkozó ismeretes eljárását tanúsította a siker nem kis hátrányára s talán veszélyeztetésére a jelen országgyűlés egyik közelebbi ülésén.

A fizetésemelésen kívül kívánatos volna még, hogy bányatisztjeink a felügyeletük, vezetésükre bízott bányákra, illetőleg azoknak mikénti művelésére nézve az eddigi, sokszor káros következményű usustól eltérőleg szabaddabb rendelkezési joggal ruháztassanak fel: ők ismervén legjobban és legközelebből a bányák minőségét, és természetesen tulajdonságait, következőleg tanácsaik, módozataik, újabb terveik, egyszóval az összes bányaművelést illető időnkénti beterjesztéseikre felsőbb helyen nagyobb súly lenne fektetendő, mint mennyi ez iparág nem kis rovására ez előtt észleltetett; mert lehet valaki kitűnő szaktudós, ismerheti a bányaművelés összes ágait, de lehet-e tagadni, hogy a helyi viszonyok itt egy, amott más intézkedéseket tesznek szükségessé az ohajtott eredmény előállítására nézve.

Továbbá, tagadhatlan tény, hogy nemzeti kormányunk nevezetes összegeket szavaztat meg tudományos és művészeti czélokra; jutalmakban részesíteti azokat, kik hazai történelmünk egyik, másik homályos pontját buvárlataik, nevezetes okmányok napfényrehozásával kellő világosságba helyezni töreksezenek, és ez így van jól; mert csakis ez uton juthatunk el oda, a boldog kikötőbe, hova Európa tudományosan művelt nemzetei eljutottak; midőn azonban kormányunk érintett czélokra készséggel áldozik, nem kellene a bányászatot sem számításából kifelé, hanem bányászatunk tökéletesítése, újabb kutatások és feltárások czime alatt bizonyos összeget rendelkezésre kellene kitennie, mely aztán ösztönül, jutalmul szolgálna a szakértőknek arra, hogy hivatásukból kifolyólag nemzetgazdaszatunk e homályos oldalát felderíteni segítsék.

De mit beszélnek én bányászati czélokra teendő újabb kiadásokról, mikor a jelenleg művelés alatt levő bányák eredményeivel különben sincs megelégedve a kormány, nemcsak, hanem erősen tartja magát a nemrég lábrakapott hír, mely szerint hajlandó lenne bizonyos feltételek alatt elárúsítani azokat.

S mik lehetnek e feltételek?

Következők: 1) vevő biztosítsa államunkat, hogy a termelendő érczet nem fogja külső piacokra, idegen kezekre adni, hanem eladja nekünk, 2) vállaljon vevő kötelezettséget a bányászat lehető felvirágoztatása iránt?

E terv pium dediseriumnak még csak megjár; de kivitele nézetem szerint lehetetlenséggel határos, vagy ha nem, az esetben egyfelől előbb-utóbb kijátszhatnánk, másfelől a vevő által később nagy valószínűséggel eszközölhető újabb és gazdagabb feltárásokból jövő fájdalommal Görögország példájára győthetnők magunkat a késő bánattal.

Mit tegyünk tehát? Bányáink megtartása egy a folytonos deficittel, elidegenítése pedig ismét veszélyeztetheti nemzetgazdaszatunknak, ha nem is jelen, de közel jövő érdekeit.

Nagy kérdés valóban, és egy oly gordiusi csomó, melynek szálait e téren országosan kitűnő kapacitásoknak ismert szaktudósok sem bírták felfogni leggyőltetés végett, részint, mert ezek száma mai napság igen csekély, részint pedig és legfőképpen, mert a jó urak vagy büszkeségből, vagy más mellékes tekintetekből nem igen szeretnek rangra, méltóságra jóval alattok álló bányatiszttekhez fordulni, hogy véleményüket, mint az általuk hozandó ítélet iránytűjét, maguk számára kikérjék. Így pl. nem régen történt, hogy megszentenciázott honi bányáinkat két magasrangú szaktudós miniszteri megbízás folytán vizsgálat alá vette, egyszer megtekintették a művelést, aztán hoztak róla olyan ítéletet, milyent egyszeri látásra hozni lehet. Egyik állítólág optimista, másik ellenben pessimista volt. Képzeltetni tehát, hogy midőn küldetésük eredményével beszámoltak, a miniszter újabb Scilla és Charybdisra bukkant. Szabaduláshoz kellett gondoskodnia, s nem törődve sokat az erre foganatosítandó eszközök illő megválasztásával, talán a „finis sanctificatio media“-féle elvből kiindulva a közvetlen közelségében eső, ugynevezett „limitó“-t ragadta meg, melynek beszüntetési tervével a különben is szárandó sorsu bányász-nép egyetlen és utolsó életkérdését veszélyeztette.

Évszázadok óta részesült ugyanis a bányásznép azon szerződés szerinti kedvezményben, hogy minden család tagjai aránya szerint meghatározott mennyiségű gabonát kapott a kincstártól a piaci folyó árnál kedvezőbb ártért. A kedvezményi gabona e százados élvezete csalogatta, édesgette a különben minden foglalkozások legnehezebbjére a munkásosztályt; a „limitó“ volt nemtője silányul díjazott bányászainknak, különösen az utóbbi évtizedek alatt; ez éltette, lelkesítette, ösztönözte a további munkára, s ime! ez utolsó életreménye is aláástott, nemesak, hanem a limitó beszüntetését tárgyzó miniszteri rendelet már-már kibocsátandó vala, midőn Kővárvidék érdemes képviselője érélyes közbelépése folytán ugyancsak visszavetett, de hír szerint csak ideiglenesen, addig t. i. míg az új bérszabályzati tervezet elkészül.

A szerencsétlen bányásznép végső falatkenyerének megvonásával akarni kezdeni a gazdálkodást ott, hol erre sok más forrás kínálkozik: mindenesetre mélyen szomorító s csak a nemzet e napszámásai iránti szánalmat fokozza.

Ez azon nép uraim! melynek a nappal az éjszakával egyformán sötét; ez azon nép, mely tőle nem függő okok miatt oly keserves munkára adta magát, milyenre más államokban gonosztevőket, rablókat iszonyu büntényeik méltó büntetésül szoktak kárhoztatni; ez azon nép, mely tüzhelye körül egy talpalatnyi földdel sem rendelkezik, mely lakhelyének csak hűbérese lehet, de még az sem; mert a mely pillanatban elhangzik a parancs, abban kell neki odább hurezolkodnia: a kincstár le-

vén ura életének és mindenének. Igen! ez azon nép, melynek soraiból a fémtermelés áldozatait megkivánja, melynek feje felett folyton Damocles-kard függ: legyen tehát e nép iránt a kormány és nemzet irgalmas, méltányos és elismerő.

Hogy a limitó megvonásával kárpótlásul %-okkal fogná kormányunk a bányászok veszteségét pótolni, annak más munkásoknál igen, de a bányásznál nincs, és nem lehet értelme és kedvező hatása, mennyiben fizetése mennyiségét azon kő keménysége határozza meg, melyen dolgozik, ugyanarra, hogy egyenlő munka mellett egyik keres havonként 25—30 frtot, a más csak 10 frtot; míg ellenben a kedvezményi árban kiadott gabonát minden tekintet nélkül a havi keresmény mennyiségére ez úgy élvezte, mint amaz. Ezen kívül a % ígérésnél a család terhebb voltára nincs tekintet, a limitó a családtagok száma szerint adatott, minden fiú és leány gyermek személyére félveka buza s ugyanannyi kukorica szolgáltatván ki havonként a 13 éves életkorig.

Valóban sajnos, felette sajnos, hogy míg lovakra s egyéb, mit sem jövedelmző beruházásokra milliókat adunk ki évenként, ott, hol két-háromszázezer forintnyi befektetés újabb jövedelmi forrásokat nyithatna meg előttünk, huzalkodók, félénkek és közönyösök vagyunk. Mindenesetre gazdaságosabb lett volna, ha a v.-hunyadi vashányához szükségelt újabb beruházási költséget sem vonja meg a kormány, és nem engedi át e beruházás után biztosan remélhető hasznót egy idegen consortiumnak. Nagyobb gond, kiválóbb figyelem és tevékenyebb áldozatkészség viragoztathatja fel bányászatunkat, mely jelen stadiumában is tetemes hasznót hajtana, s kedvezőbb színben állana a kormány előtt, ha a sokféle, részben felesleges hiv. osztályzatok nem meritenék ki teljesen a bányajövedelmet, és ellenkezőleg, ha ott, hol a bányaez minősége megengedi, az olvasztási kezelésnél sokkal előnyösebb, czélszerűbb és gazdaságosabb lugzási rendszer életbeléptetése, a bányüzem tökéletesítésére teendő jutalmazások, a bányatiszték gyakori meghallgatása, és a sok irkafirka kevesbitése által több időengedés ezeknek az üzem utáni nézésre stbi által tősgyökeres reformokat teremtené meg a miniszterium e, most is sok szép reményre jogosító, de fájdalom! mellőzött és háttérbe szorult téren.

D. L.

Gorove István beszéde

(a képviselőház jan. 30-ki ülésében.)

Gorove István: Parlamenti életünk óta alig véltem valamit szükségesebbnek és ebben tökéletesen egyetértek a pénzügyi bizottság t. előadójának véleményével, minthogy jelenlegi pénzügyi helyzetünk minden oldalról kellőleg megvilágosítottassék.

Azon meggyőződéstől, melyet magának e helyzet felett a nemzet és az országgyűlés alkotni fog, függ a nemzetnek sorsa a legközelebbi jövőben.

Mert ha igaz az, hogy korunkban az államok átalakítása nem pusztán némely politikai intézvények decretálása vagy életbeléptetése által történik, sőt ez intézmények legfőbbje nevezetes pénzáldozatokba kerül, és ha igaz, és ha a népek közgazdasági előmenetelét sok gyümölcsöző beruházásnak kell megelőzni, ha szembe e kétségbe nem vonható igazságokkal pénzügyi helyzetünk és költségvetésünk bírálata azon következményhez vezetne, hogy bevalljuk, miként pénzbeli erőnk megtehető, s ennél fogva minden pénzáldozat visszautasítására és csak törlésekre kell gondolnunk: nem csak

kárhoztató ítélet mondanánk a legközelebbi multban követett pénzügyi főleg nemzetgazdasági politikánk felett, de kimondanók egy bizonytalan, talán hosszú időre, fejlődésünk, előhaladásunknak lehetetlenségét, mit én a legnagyobb politikai hibának tartanék. (Helyeslés jobbfelől.)

Részemről nyíltan bevallom: nem tartom finansziális helyzetünket olyannak, a mely a nemzetet csüggedésre, politikánkat mozdulatlanlanságra, államháztartásunkat kislelkűségre kárhoztatná.

Igazolnom kell állításomat. (Halljuk!) Gyors akarok lenni, mert félek, hogy ismeretlen dolgokról fogok szólni.

Tagadni nem lehet, hogy közéletünknek alig van ága, melyben a hat évi új korszak óta előhaladás nem mutatkozik.

Ismeri mindenki, hogy közművelődésünk minden ágában új és nevezetes alkotások történtek, hogy népiszkolánk száma 69—71-ig 1015-el, az osztályoké 1937-el szaporodott, hogy 13 új reáliskolát nyitottunk, hogy 19 új fi- és nőtanítóképezdét állítottunk, hogy 155 új polgári iskolát hoztunk létre, hogy pesti egyetemünk tökéletesedett, gyarapodott, hogy Kolozsvárott új egyetemet állítottunk, 5 új gazd. kir. intézet nyitott, a 6-ik most van alakulóban, hogy a muzeum gyarapodott, könyvtáraink gyarapodtak, sőt a művészeti képződésnek is egy gazdag forrást szereztünk.

Tény az, hogy az ország védelmi ereje fokoztatott, s ma a közös hadseregben levő nagyobb contingentinkön felül 152 ezernyi honvédseregünk van.

De térjünk át az ország anyagi viszonyaira. (Halljuk!)

Melyik ága a közgazdasági életnek az, a mely nem emelkedett? Szóljunk a földművelésről. Alig van az országban vidék, hol a föld értéke 30—40, legtöbb helyen 100 percenttel nem emelkedett. Igaz, a legjobb statistika alig lenne képes az érték szaporodását számokban kifejezni; aligha tévedünk, ha tíz frttal fejezzük ki az érték-emelkedést, s mivel az országban a használatos föld 47 millió catastralis hold, vagy 58 millió a magyar hold föld, ez már is 58 millió érték-szaporodást mutat.

Szabad legyen most már az őstermelésből csak néhányat kiemelni (Halljuk!)

A legjobb statisztikus kimutatása szerint, s köztük igen t. barátunk Kautz Gyula kimutatása szerint, a gabona kivitel 1850 előtt 2—3 mil. mértet; 1850-től 1867-ig, fájdalom, nem vagyunk képesek kimutatni különlegesen gabonakivitelünket. Azóta 1868-ban pl. kivitetett 29 millió mázsa 120 millió frt értékkel, 1871-ben rosszabb termés következtében kevesebb, de mindamellett 20 millió mázsa 80—90 millió frt értékkel.

Hasonló emelkedés mutatkozik az állatoknál. 1850-ig az összes átlakivitel tett 3 millió frton felül valamivel több értéket, míg maga a sertés kivitel 1868-ban 33 millió frtot tett; 69-ben 40 milliót, 70-ben, dacára az akkori mivélési, földművelési conjecturáknak, 26 millió. (Felkiltások baról: Hát ma?) A mult esztendő kivitelének eredménye előttem még nincs tudva. Lendület mutatkozik magánál a borkivitelnél is. 1845—50-ig körülbelül az összes italszerek kivitele Magyarországon tett másfél millió értéket. 1868-ban csupán a borkivitel tett 16 millió frtot, 1869—70-ben az akkori rossz termés következtében a kivitel értéke kisebb számot mutat, de mégis mindig 9—10 millió között mozog.

Következnék az ipar. Tagadhatlan az, t. ház, hogy az ipar terén, különösen a gyárászatnál reményeink és várakozásaink nem teljesedtek. De nem ezen előadás keretébe tartozik ennek okát kutatni, sem rámutatni azon szerekre, melyek a gyáripárnak jövőjében nagyobb lendületet adni hivatnak: kétségtelen azonban az, hogy e téren is nagyobb lendület és előhaladás mutatkozik.

Vegyük ismét sorba csak a főbb tételeket, kezdjük a kőszén-iparnál, mely főtenyezője, életetője különösen a nagyobb gyáripárnak. Kimutatásaink miről tanuskodnak? 1856-ban termeltetett Magyarországon 4.800.000, 67-ben 13 millió, 71-ben már 26 millió mázsa. A kőszén-termelés ezen fejlődése első vonalon elősegítette a lisztipar fejlődését. A lisztikivitel, mint ismét statisztikusaink bizonyítják, 1850-ig 180—190 ezer mázsát mutat; 58—60-ban 300.000, 63-ban 800.000, 67-ben már 2.200.000, 69-ben 4 millió mázsát és

körülbelül ez a kivétel mennyisége mai napig. — Emelkedés mutatkozik a vastermelésben. 1868-ban termeltetett 1.810,000 mázsa 4.300,000 forint értékben, 69 évben 2 millió 267 ezer mázsa 6.564,000 forint értékben, 70-ben 2.373,000 mázsa 7.473,000 forint értékkel.

Emelkedés mutatkozik még némely más iparágakban is, mint milyen mindjárt az üveg, porcelán, papír, sőt a mire én igen nagy súlyt fektetek, emelkedés mutatkozik a gépgyártásban, mert azon felül, hogy az ipar ezen ága Magyarországot azon helyzetbe hozza, hogy saját készítményeivel földözheti legnagyobb részét szükségleteinek, még nevezetesen kivitel is mutatkozik, amire nézve csak sajnálatomat kell kifejeznem, hogy e tekintetben a számok össze nem vágván, határozott számmal nem szolgálhatok.

Emelkedés mutatkozik a különben nehezebb viszonyok közé helyezett czukortermelésnél és kivételnél. 1867—68-ban a kivétel, nem a termelés, mely természetesen nagyobb volt, 260—280 ezer, 1870—1871-ig 300,000—380,000.

Legnagyobb lendület mutatkozik azonban a pénz- és hitelintézeteknél. (Halljuk!) 1876-ig az országnak tudomra volt 3 bankintézete, ezek között a pesti kereskedelmi bankintézet 1.575,000 forint befizetéssel, 1872-ben van összevéve kisebb és nagyobb bankintézet 103, ide nem számítva az osztrák nemzeti bank fiókjait, sőt még az osztrák hitelintézetet sem.

Ezen 103 bankintézetbe be van fizetve 69—70 millió forint. Takarékpénztár 1867. előtt nem volt az országban több mint 56, 43 millió forint betéttel; 1871-ik év elejétől 1871-ik év végeig már 175 volt a takarékpénztárak száma 123 millió forint betéttel. Azóta is szaporodott ezek száma 63-al. Vegyük biztosító intézeteinket. Az 1867-ik év előtt volt 6 biztosító intézet s 1871-ben volt már 15. Segélyező intézet pl. az 1867-ik év előtt nem volt ismeretes az országban, s már az 1871-ik év végével volt 436.

Az előadottakban czélom nem lehetett t. képv. ház, közgazdasági állapotainkról egy teljes képet nyújtani, csak némi kifejezést akartam adni azon, azt hiszem mindnyájunk meggyőződésének, hogy haladásunk minden megkezdett irányban határozott a közgazdaságiakban számokban kijelölhető, folytonos és jelentékeny, s mindenek felett sietnem kell tiltakozni az ellen, mintha ezek által állapotainkat virágzóknak, vagy a haladást már annyira kedvezőnek akartam volna feltüntetni, mintha nem feküdnék előttünk még egy végtelen út, vagy egy pillanatra is büntetlenül felébredhetne az elbizakodás, ernyedni kezdhetne a munkakedv vagy rést lehetne az indolentia. Legkevésbé szándékoztam pedig alapot nyújtani azon gondolatnak, mintha arra akarnék birni valakit, hogy a dolgok illető állásában mondjunk le: finanziainkba helyesebb arányokat, nagyobb óvatosságot hozni, vagy mintha eddigi fejlődésünk és haladásunk iránt nem volnának kifogásaim.

Mindez szándékomban nem volt, nem is lehetett, mert hazánk jövőjének én is más képét bi-

TÁRCZA.

„BÁNFFY DÉNES“

(korrajz két kötetben).

Irta
Komáromy Ferencz.

Első kötet.
II.
A két testőr.

Bánffy hol részvétellel és figyelemmel, hol méltázva s főleg a szerelmi történet alkalmával imádozt Katalinjára gondolván, hallgatta végig az elbeszélést. E közben nem egyszer gondolta magában: elszánt életre való fiúk, de szeretném szolgálatomba fogadni. Végre, midőn az elbeszélésnek vége lett, gyorsan, határozottan és vigasztalólag szólt: — ne busuljatok!... ma este ve látni fogjátok szeretteiteket!... Nekem a püspökkel találkoznom kell... s az óvári kis ajtónál nap lementé után várjatok reám!...

És a sebesen, de nyomatékkal elmondottak után gyorsan távozott.

A két testőr egymásra bámulva és hűledezve maradt a faképnél.

— Peti te!... mit gondolsz?... szolt végre az egyik.

— Azt, hogy Bánffy Dénes is a pártos nagy urak egyike!...

— De jó katona és a mit ígér megtartja...

— De mi előtt kérdezhettük volna eltűnt, mint a kántor!...

— Ugy forog ő a csatában is... s ha kardja megvillan a török fő csak amugy pereg előtte, mint a jó száraz kukuricza... Aztán a nagy urak közül, melyik beszélt ennyit is velünk!...

rom lelkemben s így igen jól tudom, hogy végtelen hosszú még a pálya előttünk, tudom, mennyi az, mit még alkotunk kell ama téreken, a melyeken alkotásainkat még megsem kezdtünk, s mennyi a javítandó azokon, a melyeken a munkát megindítottok.

Ezek után bocsánatot kérve a kitérésért, visszamegyek előadásom logikai ösvényére. (Halljuk! Halljuk!)

Mi az, tisztelt képviselőház, ami haladásunkat eszközölte, mint legközelebb fekvő ok?

A közművelődési téren szép eredményeket értünk el, vagy az eddigieknél helyesebb alapokat raktunk le. Tehettük volna-e ezt, ha politikai életünk új korszaka óta, 67—71-ig nem adózunk népiskolákra, képezdékre, egyetemeinkre, ifjú erők segélyezésére, utaztatására, muzeumunkra, könyvtárainkra, szóval a költségvetéseinkben előforduló közművelődési czélokra 6 millió 802 ezerig.

A művésznak adtunk volna-e lendületet, ha kormányuk az ifjú tehetségek fejlesztésére, művészeink foglalkoztatására ezeket nem ad ki, ha az Eszterházy képtárt 1 millió 300 ezer forintért meg nem szerezzük. Emeltük volna-e az ország földének értékét 580 millióval? Emeltük volna-e az ország 550 ezer hold birtokának és 4 millió hold erajének értékét talán ugyan egy annyira? Vihetnénk-e ki 120—230 millió értékű gabnáneműt, 40—50 millió értékű lisztet és számtalan egyéb nagysulyu termékeinket? Tudnók-e forgalomba hozni a gyár-ipar legfőbb éltetőjét, sőt immár a földművelés nélkülözhetlen tényezőjét, a köszönet, ma már 26 millió mázsát, hogy számtalan egyebet ne emlitsék, ha nem építettünk volna 536 vagy a régiebbeknél 819 mértföld vasutat s ha nem vagyunk készen évenként 15 millió biztosítékot fizetni. Vajon van-e ma a leggazdaságosabb képviselők közt valaki, a ki elfogadná a cserét, hogy mindezen előnyökről mondjunk le, s ennek felében egyszerre megszabadulunk az 50 millió kölcsöntől, megszabadulunk 8 mil. évi teherrel, s a deficitől.

Azt fogják erre némelyek mondani, sőt maga a pénzügyi bizottság is mondja: a hiba nem abban van, hogy beruházásokat csináltunk, hogy vasutakat építettünk; de van abban, hogy a vasutakat rohamosan és a vonalok kellő megbírálása nélkül építettük, a beruházásokat mohón csináltuk.

Nem mondom, hogy ez állításban az igazság nem csak látszólag, de valósággal is nincs meg. Azonban szemben ez igazsággal is, sok az, a mi igazolja, sok, a mi teljesen felmenti eljárásunkat. Vegyük csak mindenekelőtt a vasutakat.

Más országoknak, Német-, Franciaországnak, Belgiumnak megvannak hosszú idők óta kőútjaik, csatornáik, szabályozott hajózható folyók. Ezeknek köszönhetik iparuk, kereskedésük, szóval jólétük azon magas fokát, hova mi még sokáig nem fogunk eljutni, még vasutaink mellett sem, és mégis időt nem kimélő gyorsasággal és nem mérlegelt pénz-áldozatokkal építik és egészítik ki vasutálózatukat, mondhatni, most már azon előnyökről, melyeket a személy- és áruforgalom sebessége idéz elő.

— Igaz, a nagy urak keveset beszélnek... de bejárnak a hová akarnak, míg a szegény emberre rátüzelnek az örök...

— Mert nem tudjuk a lozungot!... nem hallottad az este is a püspök minő német szavakat kiabált föl a muskaterosnak.

— No Bandi, ma este megtanuld a lozungot... hogy máskor, ha magunk megyünk, magunk is hasznát vehessük... érted-e?...

Este felé van és zivatar közelget.

A rekkenő hőséget metsző hűvös szellők kezdik felváltani.

A nyugoti hegyvonal élére telepebetti fellegcsoport mint fekete gyászlepel vonul föl. A nap fénytelen utósugarak nélkül tűnik le; messze a gyalui havasok fölött fölmordul a vihar zengése. Némán cikázó villámok lobbadoznak időnként felferre festvén mindent, a mi fekete.

Szebb tájképet, mint minőt Kolozsvár az alkony és a fölvonuló vihar kétes világításánál, a villany terhelte légkörben, hol kiemelkedő, hol sötétben maradó körvonalaival, mint minőt környezete a tábori élet zsiromlásával, a kötőféken legelő paripák és méhkas alaku sátrak sűrű tarkázatával tüntek föl a leggazdagabb fántáziájú művészi eset is alig ha tudna vászonra varázsolni.

Avagy lehet-e festeni a természetnek a vihart megelőzni szokott nagyszerű pompáját nyugalmát?... a lefolyott természeti erők susorgását pezsgését?... a kitörni készülő lávaanyag csendes döbörgését?

Ilyen fent és alatt minden.

Az ágyuk hallgatnak... az ostrom kezelői sátraik alá húzódtak... A vár lövései sötétek... nem lóbban és nem dörög a kőfal!... neveltséges is volna versenyezni az éggel!... harcolni itt, alatt egy tenyérnyi helyen, midőn fent a beláthatatlan űrben fölszerelvék az űtegek s az elemek készülnek csatára!...

Előre!... előre!...

Három lovag az éjszaka-nyugoti óvárbástyán fölül a folyam malomárkát gázolja.

Az eső csendesen de nagy csöppekben kezd permeté zni.

S lehet-e csudálni, hogy nálunk, hol kö- és vasutak nem léteztek, oly égető volt a vágy a nemzetben, s hogy e vágy kifejezést nyert a képviselőkhben, vasutakkal látni el av országnak főleg azon vidékeit, hol semmiféle összeköttetési eszközök nem léteznek, akkor kivált, midőn e vidékeken a vasutak alig kerülnek többé, mint a jól szerkesztett kőutat; fentartásuk pedig nem válik örökös terhévé az államnak, vagy a vidék népének.

És, t. képviselőház! mindenki tudja, mi ropant — mondhatni — nélkülözhetlen tényezői az ország édelemnek ma a vasutak, és mi, kiknek alig lett volna pénzünk s még kevésbé kedvünk, várakat, erődítéseket építeni, nem helyesen cselekedtünk e midőn vasutakat építettünk, melyek az ország védelmi érdekein kívül még száz más érdekeknek szolgálnak? (Élénk tetszés jobbfelől.)

Vagy van-e okunk megbánni — noha rövid vitaközlés után és habozás nélkül határoztuk el az áldozatot, melyet a főváros érdekének hoztunk, — megbánhatjuk-e, hogy a lánchidat az ország számára megváltottuk? mely ma már a reá fordított összegnek 8 1/2 százalékát hozza be, s mi lehetővé tette, hogy a Dunát más két ponton is áthidalhatjuk; vagy talán a Dunaszabályozást sajnáljuk mi negyedszázados ohajtása volt a nemzetnek, s mi a fővárosnak megmentésére szolgált? vagy akár azt, mit annak szipítésére áldozunk, mi által időzésre s lakhatásra mind hazánkfiainak, mind idegeneknek keresetebbé tesszük azt és mind ezáltal a közjvédelmek fokozását idézzuk elő. (Tetszés jobboldalon.)

Ott van terheink közt, mi rendes kiadásainkat neveli, egy 2.600,000 frtos tétel.

Három és félszázada, hogy a haza kebeléből elszakadt egy nagy, egy áldott terület, a határvidékek; ugyanannyi idő alatt bánatos kebellet tekinté a nemzet ez elszakadást, s epedve várta a visszacsatolást; de ép oly nagy, a minő volt a bánat, lehet ma az öröm, midőn a visszacsatolás már valamint uralkodónk egyik legfényesebb, s a nemzet szívét magához leginkább fűző tényő, úgy újabb történetünknek ez egy legszebb, legáldásosabb mozzanata leend örökké. (Élénk tetszés.)

Bizonýára, t. képviselőház! senki nem lesz, ki csak egy rosszalló gondolat árnyát is vetné a nehézbudget-tételre; nem már azért sem, mert e hiány is csak ideiglenes, s az ottani állapotok fejlődésével meg fog szűnni.

Azt mondják, hogy rohamosan beruházásokat teszünk. Megengedem, elfogadom e divatos szónak eszméjét is. De engedjék meg azok is, kik ennek talán túlságos sujt tulajdonitanak, hogy vannak a nemzetek életében momentumok, midőn a rohamosan hozott áldozatoktól sem szabad visszaradni, s e tekintetben emlékünkel csak saját legújabb történetünkre kell visszamenni, hogy ez állítás igazolva legyen.

1848-ban néhány óra alatt elhatározva, s néhány nap alatt törvénybe iktatva lőn, hogy az urbériség eltöröltetik. Meg kelle tennünk magasabb czélok végett, meg, hogy a nemzet közgazdasági fejlődése elől e legnagyobb akadályt elhárítsuk,

Az első lovag megérkezvén a tulpartra, gyorsan lepattan lováról, átadja azt kísérőinek, óvatosan körülnéz, suttogva rendeli „éjfélt előtt egy órával a szapanyos bástya átellenében várjatok!“ — távozást ínt, de maga megindul a szöglet bástya felé, s megkerülvén annak külső kőrfalát, a sáncz belső mártán s a kőfal mellett a folyam mentével lefelé tapogatózva halad előre.

Egyszerre megbotlik s a nagy cikázó villám fényénél lovagunk észreveszi, hogy fekete pont, mint lábával érintett, de mely megmozdul, fölپattan kétfelé válik s a két testőrnek köpenybe burkolt magas egyenes alakja fejlődik ki belőle.

— Csakhogy eljöttetek!... szolt Bánffy halalkan s mentéjéről rázogatóván az esőcseppeket, mert az éji lovag ő volt — megaláltatok a kis ajtót?

— Közleében vagyunk!... felel a két testőr suttogva, dideregve.

— A bemenetnél — folytatja Bánffy — mint kísérőimet és hiveimet foglak bemutatni, de nem szükség, hogy velem a kolostorba jőjjetek, hanem a sikátor szögleténél a setétben ill a berek nád a kert!...

— Értjük uram!... suttogják a pillanat ünnepegyessége miatt elfogultan fojtott lélekzettel a hálás testőrök.

— No de soká ne szerelmeskedjete!... egy óra múlva távoznunk kell... s itt legyetek a kis ajtó közelében... Ezután fejét fölemelv és kezét töltésr alakban szájaához illesztvén, fölkiált:

— He... holla!... éjji őr!...

— Hier!... hangzik mélyen, tömpán, mint hasbeszélő hangja, a setétben meg nem határozható magasból.

— A felség nevében bocsássatok k be!... Redan ezreddessel kell beszélnem!

Léptek nesze támad... a kopogás jobbról, balról halszik a kőfal tetején, mintha kopogó szellemek jelentkezének.

Negyed óra múlva a kis tölgy ajtó megnyílik. Nyílásában két setét alak tűnik föl a vikarius és apparitor, hosszú fekete reverendákban. Lámpásokkal és kulcsokkal. A lámpások előre és hátra szorván sugaraikat, megvilágítják az érkeztetteket és

meg különösön azért, hogy a nemzet regenerációjának az alapot megnyerhessük. (Élénk tetszés.) És mégis ki az, ki ma sajnálattal gondolta arra, hogy az urbériség eltörlése által a nemzetre 251 milliónyi terhet, s évenkénti 17 millió frtot rdtunkj vagy van-e valaki, ki kárhoztatná e törvényhozási tényrt azért, mert az hirtelen, rohamosan lett ellátározva? (Élénk tetszés jobbról.)

De engedje meg a képviselőház, hogy a pénzügyi jelentésre és a költségvetésre visszatérjek s ezt annál inkább kell kérnem, mert pénzügyeink legfontosbb momentumáról akarok szólni, mely valóságos sarkköve az egész helyzetnek, és e azon momentumnak kijelölése, hogy 1868. év óta 72. év végeig és így 6 év alatt 49 millió és hetszáz ezer, mondjuk 50 millióval emelkedtek közjvédelmeink; dacára az ismétlés veszélyének, mindekelőtt jeleznem kell, hogy ha az imént elősorolt beruházások nem történtek, a közjvédelmek, névszerint a közvetett adók illető növekedésére gondolni sem lehetett volna.

És miként történt ezen növekedés?

Történt akként, hogy a házbér- s bélyegilleték-adóknak nem is emelése, de az igazság által parancsolt kiterjesztésén kívül az adózókra semmi új teher nem rovatott, sőt nem csak nem rovatott új teher, de a létező adónemek közül megkönnyített az örökösödési adó, eltöröltetett a hirlapbelyeg, az ut és hidvám; a só ára, vagy mi azzal egy, a só-adó leszállított; leszállítottak és pedig nevezetesen, a levelezési és távirázati díjak. Hozzájő ehhez, hogy ez emelkedés föntartotta magát még azon mostoha időkben is, melyek az ország nagyobb vidékeit már 4, az egész országot fiedig 2 év óta sújtják.

Mindez, t. ház! nem mutat kórallapotokra, sőt mutatja azt, hogy az ország, melyben 6 év alatt ily eredmények mutathatók ki, a gondviselés különös csapása nélkül, a fejlődésnek és haladásnak meg van nyerve.

Évek után azonban sokan fogják mondani: mindez a helyzetnek csak fényoldala. Itt a szülő szándékosan kerülte, vagy elhallgatta a helyzet árnyoldalát.

Ne illessen e vád, t. képv. ház, és én egész készséggel megfordítom az érmet, hogy szólhassak annak hátlapjáról is. Igaz, ezen terheken kívül, melyeket a méltányosság legvégső határáig menve elvállaltunk az utolsó időben, belefoglalva a sorsjegy-kölcsön megtérítendő részeit is, 205 millió forint kölcsönt kötöttünk. Elég volna erre t. képv. ház, talán a pénzügyi bizottság azon kimutatásával felelni, hogy ezen 205 millió kölcsön irányában csináltunk 210 milliónyi gyümölcsöző, s részben, pl. a hidnál, a hatvan-rutkai s miskolci vasutaknál is, szépen jövedelmező beruházást; de én ez általános megjegyzéssel ily nagy momentummal bíró tárgynál nem elégedhetem meg.

Alig van az ország, a haladás ösvényére lépett ország, mely hitelét igénybe venni, kölcsönöket kötni nem kénytelenítették; a szerenések csak azok, melyek előbbi, régebb befektetéseik gyümölcseit, vagy egy hosszú béke alatt ápolt közgazda-

föltüntetik a deákok háta mögött álló csákánynyal és fűtykóssokkal fegyverzet neutralistáknak mogorva körvonalaít.

Ezen kis ajtó az óvárbeli zárda udvarkapujával átellenben levén, annak őrzése a tanulókra bízott, kik igen jól ismerték Bánffy Dénest a nagy urat; a Kemény János főgenerálussát, a piacon levő nagy palota tulajdonosát, kinek mellén ragyogó briliáns kereszt a hatást megtette s vikarius uram nem csak őtet, de kijelentése folytán, hogy a két köpenyes alak kíséretéhez tartozik, a testőröket is azonnal bebocsátotta.

Midőn a kőfalon belül volnának, sebes szélroham támad s a tölgyajtót kiragadván a vikarius kezéből becsapja oly erővel, mintha közepes ágyu sült volna a lörésben — a forgó szél a hosszú reverendák nyílásaival tépelődvén, a lámpásokat a földhöz vagdalja s a vihar mellbe ragad mindenkit, a ki nem akar hátat fordítani neki.

Mig a diákok küzdenek, hogy a becsapott ajtóban a kulcsat megforgassák a két testőr hátat fordít a viharnek és a kolostor külső kőrfala mellett az óvári kispiacra vezető sikátorban eltűnnek.

— A vaczi püspök ő méltósága? kérdező Bánffy, midőn a diákok a kulcs facsargatását és a nagy vasrud fölkapcsolását végezvén, a viharnek maguk is lelkindezve hátat fordítanak.

— A plebániában van szállva, de tiszteletes Pataki uram kíséretében most érkezett a scolába — felel a vikarius, mig az apparitor a földhöz vert lámpásdarabokat szedgetvén, hangosan kívánja, hogy valamennyi ördög bujjék bele ebbe a forgószélbe.

Bánffy a kárt megtérítendő, s a fáradságot megjutalmazandó, mentéje oldalzébe nyul s néhány arany darabot szét oszt a diákok és neutralisták közt, azután kérdészködését folytatja:

— Fenn vannak-e még az urak?

— Még a rektoriumban vannak! felelik a diákok derűlten, kibékült kedéllyel.

— No előre hát domine a rektoriumba!

(Folyt. köv.)

sági viszonyok előnyeit élvezve, abban a kedvező állapotban vannak, hogy folyó jövedelmek által eszközlik az új beruházásokat, vagy e célból, aránylag kevesebb kölcsönökre vannak szorulva.

Mi ezen szerencsés államok közé nem tartozunk; nekünk — valljuk meg — részben önhibáink folytán kedvező állapot nem jutott osztályrészül; de a népek, az államok, szerencséjének nem egyedüli criteriuma, hogy van-e, nincs-e adósságuk. (Élénk helyeslés jobbról.)

A közgazdasági, a financia tudomány csak azt figyel, hogy ez vagy amaz állam gyümölcsöző célelőre fordítja-e e kölcsönöket, s ennél fogva egysekre úgy mint az államra nézve beállott-e, s szakadallan-e a vagyonosodás?

A pénzvilág, mely a kölcsönöket nyújtja, szintén azt figyel, s hitelezésének feltételeit a szerint alakítja, hogy mi célelőre fordítják a kölcsön, mennyire várható annak következtében a közjövők emelkedése, hogy elegendő nyilvánosság s ellenőrzés mellett gyakoroltatik-e a pénkezelés. A hol e feltételek teljesítettek, bizonyára nem mondható az, hogy a pénzügyek romlani kezdenek. És teljesített-e mindez nálunk? Tudják, s pénzügyi bizottságunk constatirozta, hogy beruházásaink gyümölcsözőtől s hasznosak. Tudjuk, zárszámadásaink s az előtűnik fekvő jelentős igazolják, hogy közjövők meink szaporodnak, s szaporodás folytonosan fenntartja magát.

Még kevésbé vonható kétségbe az, hogy pénkezelésünk a legnagyobb nyilvánossággal gyakoroltatik, a szigorú ellenőrzésről pedig gondoskodnak budgetárgyalásaiuk. Mindaddig tehát, míg ezen korlátok között mozognak pénzügyeink, én részemről aggályok nélkül tekintem azokat. Nem tehetem t. képviselő ház, hogy még egy körülményre ne irányozzam becses figyelmét.

Tudjuk mindnyájan, s nekem csak jeleznem kell a történelem ez újabb állíthatjuk: a leghatalmasabb momentumát, hogy mióta a népek a feudális a középkori intézményekkel szakítottak, — mióta politikai életüket egész határozottsággal átalakították: a hatalmas szellemi fejlődés mellett az anyagi életben oly egyszerű haladás, mondjuk: vagyonosodás állott be, minőt ezen általánosságban a történelem alig ismer. És az újabb kor ezen vívmányának még egy fő érdeme az, hogy a vagyonosodás, valamint nem egyes osztályok, úgy nem egyes népek kizáró sajátja, többé nem monopoliuma a hódítóknak, hanem közsajátja mindazon népeknek, melyek munkálni s az újabb ösvényre lépni magokat eltökélték.

(Vége következik.)

Udvarhelyszék, 1873. január.

T. szerkesztő ur! Rég nem irtam becses lapjába, s azért engedelmeiből e pár sornak helyet kérek.

Nyitányul szándékosan „Udvarhelyszék”-et írom, de sebj, mert mindkettőről tudósítani akarom, s írok először is Udvarhelyről.

Előre hoesátom, mint tanító nem igen rendelkezem, kivált a téli időny alatt, szabad idővel; de a mint meghallottam, hogy a város három végére vámfakat állítottak, hát jött, hogy bemenjek.

Az uton jó öreg utitársam, bodor füstöket eresztett a szélnek; én meg a fával a városba siető zetelaki atyafiak köszönetét viszonzogattam. Elérünk a sorompóhoz s hát a korábban érkező fászekereket vámolják; s nem lévén egy atyafinak pénze — annyi fát rakattak he vele — a mi lel kemre mondom 1 frtot is megért volna; s ránk kerül a sor, egyik Zacheus előáll: „kérek 8 krt” ki fizetem; ezt rögtön felváltja ugyanott a más: „kérek 8 kr szemérvámat.” Erre én is mondom: mi nem viszünk semmi árúczikát, sőt a szekérrel a piacra be se megyünk; aztán más városokan a szemérvámolókat krétával a piacon láttam szerepelni. „Az mindegy, ne prosmitáljon sokat az ur” volt a felelet, s ide dobának 3 papir szeletkét, mire nyomtatva van: Bethlenutca, két ló és marha 8 kr, egy sertés 2 kr. Me! — gondoltam magamba — kell-e novum Anti! Alig lépünk tizet s hát a B.-utca zsufova van fászekérrel, persze kénytelenek voltunk mi is ott állni, mint Komolló végén a menyő.

Alkalmam volt hallani az atyafiak ily nyilatkozatát: nó, sógor, ezért választatánk balpárti követet; egy szekere fa ára 5 huszas s ebből is három suta kót 12 kr fizessünk vámat; isze így miből veszünk rozst? Erre én se valék rest figyelmeztetni, hogy itthon időzik a követjők, s vonják kérdőre, miért nem tátotta fel a száját, midőn a vámot elrendelték, v. miért nem tárja fel szegénységünket, hisz módja van benne; tudják-e, mennyi mindent ígért a választáskor? De az atyafiak csak fővakarással feleltek. Tovább egy negyedórát ott vesztegelve, egy pandurt Istenért nem lehete látni, ki valamit rendelkeznek.

Ad vocem, vá, mint bizalmas körben értesültem, az áldott lelkű Tibád Antal kir. bíró ur ez, ügyben kérelmezett a magas miniszteriumhoz igen jó lenne, ha a csiki nemesi társaság is ezt támogatná; mert a só- és borszállítás így sokba kerül s hát még Segesvárra, a deszka, szállókaró, meg épületfával való kereskedés?!

A követ ur pedig — egyszerű terveire — gondoljon más módot, ne a félrevezetelt és elámitott szegény nép zsiradékát!

De a vámról térjünk át már a motto más részére — a székre. Mint az érdemes szerkesztő ur előtt tudva van, Orbán Balás lemondattatván, itt új követválasztás rendelkezett el s folyó hó 20. tól a votálás folyamában is van, s minthogy Csik-Gyergyó és Marosszékről számos tudakozás érkezett hozzám a pártok állásáról, s tudom tisztán, hogy e kedves lapot olvassák, azért érdemes szerkesztő ur engedelméből, itt válaszolok nekik:

A jobbpárt igen okosan s helyesen még máig senkit fel nem léptetett; a balpárt pedig valami Barta Miklóst vivatozna.

Közelebből még a városba jártam s történetesen a választókkal egyszerre értem a sorompóhoz, a balpártiak — passirt — ingyen, több jobb párti közsg is ez alkalommal bevonult, s mint halálom azután is — a sorompónál mind megkötötték a 8-8 krt, s egy pár órát galantiroztak a városon, s aztán nem lévén kire votizálnak — hazamentek.

Közsgünk hála Istennek józan gondolkodásu atyafiakból állván, a jobb érzésük után indulunk s jobb pártiak maradtunk.

Holmi csizli matadorok itt is szekerkoztak, s ígértek dohánymonopoliumot, adó-elengedést, magyar bangót stb. de mi bizony ezek után nem indulunk.

A közsgéi szervezkedések a derék Török Gáspár erélyes dullónk fáradszatos működése folytán itt a hegyi vidéken ma-holnap véget érnek.

Zárókéul még irhatom, hogy a nyáron elhíntett balmaszlag kezdi erejét elveszíteni s az atyafiak ócsudnak már; kivált mióta Csermátony oly ember telenül támadt meg a minisztert, azóta ingadozni kezdetek a bal atyafiak s megkezdették gondolni, hogy bizony az egész balságnak fő törekvése: min dig zavarni, rontani, egyszerű ígéretekkel semmit adni, csak ámitni s Magyarországot a párisi Vendome sorsára juttatni!

Jövő hó 1-jén nyilván. bizottmányi gyűlésünk lesz, mely alkalommal a többi közt Arad városának a Jezsuiták behozatala elleni tiltakozásra hozzánk intézett felszólítás is szőnyegre fog kerülni, miről, ha alkalmatlan nem leszek, tudósítani fogom.

Adjon Isten szebb jövőndöt, mint a múlt volt s jobbat a jelennél.

Alatere Magni.
zetelaki rector.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, jan. 28-án.

T. olvasóinkkal tudatjuk, hogy a január 20-ka után beérkező előfizetőknek csak feb. 1-től kezdve szolgálhatunk lappal elfogyván a fölös példányok.

Ő felsége a királyné köszönetet nyilvántatott a pesti főpolgármesteri hivatal utján Gultmann Henrik legfőbb törvényszéki tisztviselőnek, ki számára, decz. 28-án egész köteg földi epret küldött, melyet az illtyó a tótfalusi erdőben szedett. E télen oly ritka kötegben negyven darab egészen érett, s hetven darab félig érett epor volt.

Gizella főhercegnő esküvője, egy bécsi lap szerint, az augustinusok templomában tartatik, s utána nászkoosizást tartanak, valószínűleg a Kärtnerstrasse, Graben és Köhlmarktön keresztül.

Az egyetemi polgárok tegnapi közgyűlésén a bál rendező bizottság nyújtotta be számadását. A gyűlés folyamára Simai János választott elnöknek, minthogy a rendes elnök Nagy Mór, mint tagja a bizottságnak ez uttal e tisztséget nem akarta viselni. Jegyzőkönyv felolvasása után gróf Csáki Miklós bál biztos elnök rövid szavakban jelentést tett az egyetemi bál mikénti lefolyásáról és előadta, hogy annak költsége 769 frtra megy, míg tiszta jövedelme 343 frt és 14 krt tesz, egyszersmind beajutja az egyes számlákkal felszerelt bizottsági számadást megvizsgálás végett. — A közgyűlés erre Simai János elnöklele alatt Ize-kutz Aurél (joghallgató) Szontagh Adolf (orvos növend.), Lengyel János (böles. hallgató) és Szász István (természet hall.) urakat küldi, azon meghagyással, hogy vasárnap reggelig, azt átnézzék s erről jelentést tegyenek. A bál bizottság pénztárnoka Nagy Mór addig is oda utasított, hogy 293 frt és 14 kr. kész pénzt, a takarékpénztárba helyezzen el. Szőnyegre került hogy az országgyűlési nyomtatványok megküldése iránti kérelem szerkesztésére és annak benyújtására egy 3. tagu bizottság választassék; nem lévén azonban ez kitűzött tárgya a különben is nem igen népes közgyűlésnek, többek inbitványára a végzés elhalasztott.

A Hory Béla és Moldován Ger-gely által szerkesztett „Részvét-Album” a kolozsvári és mhrósvárhelyi árvaházak javára, a napokban hagyta el a sajtót. A változatos tartalma, igen csinos kiállítású füzet 240 lapra terjed, ára 1 frt 50 kr. Vannak benne dolgozatok Benedek Ádáról, Medgyes Lajostól, Hory, Farkasról, Endrődi Sándortól, Kóváry Lászlótól, P. Szathmáry Károly-

tól, Kriza Jánostól stb. — Ajánljuk ez érdekes olvasmányt a közönség pártoló figyelmébe.

Nyilvános köszönet és nyugta a kolozs-monostori önkéntes tűzoltó-egylet részére tett adakozásokról: Almásy Pál 5 frt. Horshy István 5 frt. Horánszky Nándor 2 frt. Petrovay Adam 1 frt. Orca Antal 1 frt. Ifj. Helsing Mór 2 frt. Fejér Lajos 1 frt. Singer József 1 frt. Jurenák Sándor 5 frt. A k.-szolnokmegyei gazdasági-egylet 10 frt. Összesen 33 frt. Fogadják a nemes szívű adakozók a tűzoltó-egylet halás köszönetét. Kolozs-Monostor 1873 január 24. Vörös Sándor igazgató-helyettes. Gamauf Vilmos főparancsnok.

Uj találmány. Connecticut-riveri vas-pályán kísérletet tettek a már gyakran felemlített vasuti kocsi kerekkel papirból, s a kísérlet előnyösnek bizonyult be. Az eddig használt kerek-ek igen drágák: ezen újabb találmány sokkal jobb és jutányosabb is, minthogy a papir kerek-ek tartósab-bak, jobban megkímélik a sineket és enyhébben gördülnek, s nem csinálnak oly zajt, mint a vas-kerek-ek.

Tisza-Füreden régészeti társulat alakult.

A fővárosok egyesítésére kiküldött első albizottság Pestet hat, Budát Ó-Budával együtt három-három kerületre osztá.

A legfőbb törvényszék Pesten, múlt évben 1350 ülést tartott, 14,696 ügyet in-tézett el, s csak 199 darab maradt ellátat-lanul.

Francia vendégek is elismerik, hogy a bécsi világtárlat épületei sokkal szebbek, mint a miők a párisiak voltak.

Tegnap a „Victoria” ajánlatára vo-natkozólag között újdonságunkban a 20 kr. tagsá-gi d.j. minden egyes hora értendő. — Ennyit hely-reigazítottuk.

Carneval. Holländer László táncmes-ter február 8-án tartja tánczos bálját a Redoute termében. — A gyermek világnak ez az egyedüli jó mulatsága, melyen kedvvel élvezhetik öök is a far-sang örömeit.

Az olasz király s az angol trónörökös május hó folytán látogatják meg a bécsi világtá-állást.

Uj találmány. Lustig pesti óraműves testvérek olyan inga órát találtak fel, melyet nem kell kulcsesal felhuzni, hanem egy egyszerű erő-műtani készülék az óra alsó részén szolgál annak folytonos járásban tartására.

Nagy szerű esatorna. Florida fél-szigetét Amerikában csatornával szándékoznak át-metszeni, mely intézkedés által a mexioi öbölbe éjszakról induló hajók sok veszélyes helyet kike-rülhetnek.

Becsés ereklje. Egy müncheni nő igen becses ajándékot küldött a strassburgi egye-temi könyvtárnak. Lessing anyához intézett levele ez, mely a nagy író fejlődésére vonatkozólag, igen érdekes adatokat tartalmaz. A levél Mendelssohn Pál gyűjteményéből való, s az említett müncheni nő árverezésen szerezte.

Prágában azon szoba, melyben egy-kor Mozart lakott, s melyet ezért kegyelettel őriz-tek, a közelebbi tűzvész alkalmával szintén a lángok martalékává lett.

Postakocsik. Stephan poroszországi főpostaigazgató a bécsi világtárlaton hat postako-csit állít ki, melyek föltűntetik, hogy a postajár-művek Németországban miként tökéletesítették, a leg-régibb időktől napjainkig.

A bécsi községtanács bizottmányt küldött ki, melynek földadata a Gizela főhercegnő nászünnepé alkalmából Bécs városa által rende-zendő ünneplýességek tervét megkésztieni.

Beküldetett szerkesztőségünkhez a „Magyar protenstans egyházi és isko-lai figyelmező” ez évi első füzeté. Negyedik évfolyam. Szerkeszti és kiadja Révész Imre Előfize-tési ára 4 frt.

Nemzeti színház.

Hétfőn, január 27-ikén „Narciss” tragoe-dia 5 felv. irt Brachvogel fordította Mártonfi Fri-gyes. A czimszerepét Kovács Gyula, a hős nőt Pompadour marquisnőt Német Irma kifogástal-anul szépen személyesítették. Quinault Doris szí-nésznőt Boér Emma, Choseul herceget Mátrai, szintén sikerrrel játszták, de utóbbinak alakján és mozdulataiban több elegáncziának kellett vol-na kifejezve lenni. Grim szerepét Szentgyörgyi jól alakította, az előadás sikerültnek mondható, de a helylyel közel üres páholyok s a zártszékek gyéren felt sorai tanuskodtak, hogy mely estvén két bál is van jelezve, a színlétszét idegen ter-méke, bár mennyire jeles legyen is, a színházat megtölteni nem képes.

Kolozsvári piac. Egy pár szép ökor 420 ft. Egy pár közepes ökor 320 ft. Egy pár szép tehén 220 ft. Egy pár közepes tehén 190 ft. Marhahus fontja 20 kr. Borjuhús fontja 18 kr. Egy pár szép disznó 220 ft. Egy p. közepes 160

ft. Egy pár süldőmalacz 60 ft. Disznóhus fontja 26 kr. Szalonna, nyers mázsája 35 ft. Szalonna, száraz mázs. 48 ft. Szalonna füstölt fontja 48 kr. Fagygyu mázsája 24 ft. Zsir köz. kupája 1 ft. Zsir, hájzsir kup. 1 ft 10 kr. Ludzsir kup. 1 ft 40 kr. Széna, szekere 15 ft. Szalma, szekere 11 ft. Fa, száraz hosszú öle 26 ft. Fa, száraz rövid öle 12 ft. Nyersfa szekere 6 ft. Egy pár pulyka 4 ft. Egy pár liba 2 ft 80 kr. Egy p. káppan 1 ft 40 kr. Egy p. csirke 50 kr. Tojás 4 db 10 kr. Deszka, párja 1 ft — kr. Zsindely ezre 4 ft. 60 kr.

Vasuti statistika.

Egész Európában 1870-ben volt 13,638 mértföld vasut. Földrésznünk vasutjai az utolsó év-tizedben megkésztetettek. Átlag 650 mértföld lett évenként építve, vagyis naponként 1 3/4 mért-föld. Ezen vasutakra fordított befektetési költségek több 10 ezer millió tallérta rugtak. Egy négyszög mértföldnyi tére 1870-ben átlag jött 0.07 mért-földnyi vasut. A vasutak hossza a lakosság számához az egyes államokban következő arány-ban áll.

	10.000 lakosra esik
Belgiumban	6.09 mértföld vasut
Angolországban	11.00 „ „
Szászországban	5.05 „ „
Badenben	7.06 „ „
Hessenben	5.05 „ „
Hollandiában	3.09 „ „
Würtenbergben	5.04 „ „
Bajorhonban	7.04 „ „
Svajcban	7.01 „ „
Franciaországban	8.02 „ „
Olaszthonban	2.08 „ „
Poroszországban	5.07 „ „
Dániában	0.37 „ „
Oszt.-Magyarországban	2.08 „ „
Spanyolországban	0.42 „ „
Portugáliában	0.26 „ „
Svédországban	5.06 „ „
Oroszországban	1.02 „ „
Norvégiában	0.29 „ „
Törökországban	0.03 „ „
Görögországban	0.01 „ „

Ezen adatokból báró Weber a híres szakférfi azon következtetést vonja, hogy az összes euró-pai vasutak tekintettel népességök különbözősége Európa egyes részeiben három csoportozatra oszthatók. Az első csoporthoz számítja ő a ki-válóan iparos államokat: Nagybritaniát, Ir-landot, Belgiumot, Németalföldöt, Franciaországot, Svajczt, Németországot és Dániát, a második po-dig Osztrák-Magyarországot, Olasz-Spanyolor-szágot és Portugáliát. — A harmadik csoport a főképen csak öt termelő országot foglalja ma-gában mint Törökországot, Görög-, Oroszorszá-got, Norvégiát és Svédországot. Az első, legsü-rűbben népesített csoport bírja egyszersmind a legsűrűbb vasuti hálót is 9250 mért-földet, illetőleg 13,258 vágány-mértföldet 122.040,000 lakos számára. A második csoport vasuti hossza ellenben már sokkal hátrább áll az elsőnél, ugyanazon térfogatra 3256 mértföld vas-ut illetőleg 3906 vágány-mértföld esvén. A máso-dik csoport összes lakossága 83,895,000. Az el-ső csoport tehát 44 perczenttel sűrűbben lévén né-pesítve, 167 perczenttel sűrűbb vasuti hálót bír, mint a második csoport. Még nagyobb a külön-b-ség a második és harmadik csoport közt. A máso-dik csoport lakossága 298 perczenttel vasuti háló-ja pedig 594 perczenttel sűrűbb a harmadikénál. Óriási pedig az arányok differenciája az első és har-madik csoport közt. Az első 474 perczenttel sü-rűbben van népesítve, vasuti hálója pedig 1750 perczenttel, tehát tízezerhatszszor sűrűbb, mint a harmadiké. — Mindezen vasutak építésére és for-galmi eszközök ellátására összesen 239.420,000 mázsa vas lett fordítva. Ha az 1830. óta az euró-pai vasutak fenntartására fordított vasmennyiséget is is hozzászámítjuk, ekkor a vasmennyiség 389 millió mázsára rug, mi az összes európai vastermelésnek 1830. óta 12,9 perczentjét teszi ki.

Tekintsük még a többi földrészek vasutjait. Ázsiában volt 1869-ben 971 mértföld vasut, mely több mint ezer millió tallérba került; Afrikában 175 mértföld, mely 75 millió tallérnyi befektetési tőkét vett igénybe. Éjszak-Amerikában volt 1871-ben 13,237 mértföld vasut; 1835 óta évenként átlag 333 1/2 mértföldet építettek, tehát naponként majd-nem egy mértföldet.

Az Egyesült-Államok vasutjainak hossza majdnem felét teszi ki a föld összes vasutjainak. 10.000 lakosra esik több mint 34 mértföld vasut, ebben a tekintetben tehát az Egyesült-Államok fölülmulnak minden államot. Amerikának többi ál-lamaiban van körülbelül 1100 mértföld vasut. Ausztráliában volt 1871-ben 181 mértföld, mely-nek építése 150 millió tallérba került.

Az egész földön 1871-ben 28 300 mértföld vasut volt használatban, mely összesen több mint 51 milliárd tallérba került.

Felelős szerkesztő Sándor János.

1955 számhoz. 1872. 699 1—3

Haszonbéri hirdetmény.

A m. k. jószágigazgatóság 1872 évi 4937 számú rendelete folytán a kra-kói kincstári uradalomhoz tartozó „Selmecz-féle jószág rész”, mely

8 hold 776 □ öl szántóföld,
3 „ 1315 „ rét és kert,
— 563 „ szőlő,
— 635 „ legelő és
— 188 „ kopár darabból áll,

61 o. é. ft. egy évi kikiáltási árával, 6 évre az az 1873 május 1-től 1879 április hó végéig számítva f. é. mártius 1-én délelőtti órákban a kir. erdészet lakházban Krakkóban, nyilvános árverés útján újabb haszonbérbe adatik.

A haszonbér rendszabályok és feltételek az árverés előtt fel fognak olvastatni, addig pedig a krakkói erdész- vagy alóli erdőhivatal irodában meg tekinthetők.

Haszonbérteni kívánók felhívattak, hogy a kikiáltandó összeg 10%-val mint bántéppénzzel magokat ellássák, kellőleg bélyegzett írásbeli ajánlataikhoz pedig az abban ígért bérösszeg 10% mellékeljék.

Zárt ajánlatokban, melyek csak a szóbeli árverés kezdete előtt fogadtatnak el, határozottan kiemelve, hogy az ajánlattevő egy a bérbeadandó tárgyat, valamint a haszonbéri feltételeket tökéletesen ismeri és azoknak magát alája veti.

M. k. erdő- és gazdasági hivatal.

Topánfalván, 1873 január 21-én.

Eladó kereskedés

Kolozsvártt.

Sárosy Elek fűszer- és vaskereskedése

igen kedvező feltételek mellett eladó.

Értekezhetni özv. Sárosy Eleknevel.

696

4—6

Egy hosszú öl tűzifa csak

15 ft.

helyt Kolozsvártt
Siessen mindenki szükségleteit addig beszerezni,
míg ezen fatömegből tart.
Raktár helyiség barátok-kertje sétaterülete.
Megrendelések Keresztény Pál tulajdonosnál.

682

Legnagyobb ritkaság

mai nap, ha az oly óriásilag uralkodó óra-szédelgés mellett, egy jóljáró, megbízható és értékes órát lehet lefőzés nélkül kapni. A ki jól jár, olcsó órát óhajt, forduljon egyenesen

Müller M.

hires óráshoz,

Bécsben, Babenbergerstrasse Nr 1,

a ki jól szabályzott, és a

cs. kir.

fémjelző hivatal-tól hitelesített

óráit a következő hihetetlen, s még is igazi árak mellett árulja:

Csak 1 ft. 40 kr. párisi remontoir-órák, lánczsal és egyévi jótállással.

Csak 2, 2 ft 50 kr. ugyanazok finomabb arany kivitellel.

Csak 8 ft. 50 kr. valódi angol henger-zsebórák, lapos üveggel, finom china-arany tokban lánczsal, medaillonnal, tokkal, és jótállásijeggyel.

Csak 9 ft. egy valódi angol ezüst-henger óra, kristályüveggel, másodpercsmutatóval, china-arany lánczsal és kezességi jeggyel.

Csak 12 ft. egy ezüst-hengeróra, valódi arany abronccsal, ugróval, erős kristályüveggel, china arany lánczsal és kezességi jeggyel.

Csak 15 ft. vagy 18 ft. 50 kr. egy valódi ezüst angol horgony-óra, savonette, duplaköpenynyel, finom metszéssel, china-arany lánczsal és kezességi jeggyel.

Csak 13 ft. egy valódi angol ezüst és tűzbenaranyzott chronometer-óra, nem hamisított china-arany lánczsal, bőrtokkal és kezességi jeggyel.

Csak 15 ft. 50 kr. ugyanaz, sokkal finomabb, keleti utamutatóval.

Csak 14 ft. vagy 17 ft. egy angol Prince of Wales-remontoir-óra, legerősebb fajtakristályüveggel, pettyegővel, valódi tűmör china-aranyból.

Csak 16 ft. 50 kr. vagy 18 ft. 50 kr. egy valódi angol tűmör china-arany-óra, henger, legújabb alak, kettős kristály üveggel, úgy, hogy becsukottan is látni a szerkezetet, kezességi jeggyel.

Csak 13 ft. egy china arany-óra, kettős köpenynyel, savonette, ugró, kristály üveg, pettyegő, china-arany lánczsal, bőrtok és kezességi jeggyel.

Csak 15 ft. 50. v. 17 ft. egy egész kicsiny hölgy-óra, valódi ezüst, valódi arany, nyozva, valódi china-arany lánczsal és kezességi jeggyel.

Csak 18 ft. egy valódi angol tűzben aranyzott ezüst chronometer-óra, kettős köpenynyel, finomul zománczozva, china-arany lánczsal és kezességi jeggyel.

Csak 16 ft. 50 kr. vagy 18 ft. 50 kr. egy legfinomabb valódi angol ezüst horgony-óra- 15 rubinköven china-arany lánczsal, bőrtokban, kezességi jeggyel.

Csak 20 ft. egy ezüst remontoir-óra, kulcs nélkül felhuzható, china-arany lánczsal.

Csak 24 ft. 50 kr., 26 ft. 50 kr., 28 ft. 50 kr. egy arany hölgy-óra, lánczsal, medaillonnal, és kezességi jeggyel. Továbbá 45—65 forint brillant kövekkel.

Csak 7 ft. 50 kr. egy pombás párisi bronz-óra, ütőkészlettel üveg alatt, minden szoba díszre.

Óráim mind elsőrangúak és másod- harmadrendű hamisításokkal nem tévesztendő össze.

China-arany lánczok ft. 1. 50., 2., 2. 50., 4. 50., —10. 50.

Az ár előre beküldése vagy postal utánvét mellett minden megrendelés 24 óra alatt eszközöltetik, — Szabályozatlan órák 2 fttal olcsóbbak.

Árjegyzékek ingyen.

Órásk és órákereskedők 4000, 5000 drból álló gazdag raktárt kapnak bántulatos olcsó árban.

Csak több évi tartozkodás folytán Angolhonban és Sveitzban, Schopp Löw és társa házában,

vagyok képes elsőrendű órákat árulni.

A nálam vásárolt órákért 5 évig állók jót; s ha 5 év alatt a rugó eltörik, vagy egyéb baja lesz az óráknak, kötelezem magam ingyen megigazítani.

Fiokraktár Párisban: Rue Rivoli 37. Milánóban: Corso Victor Emanuele. Turinban: Borgo

36. Alexandriában: Meza Cader 15. sat. sat.

(700)

1—24

Alóli gyári árak mellett árul

valódi rumburgi szöveteke

(tisztá lenvászon.)

Jótállás mellett.

⁹/₈ széles, darabja 53 rőf 22 frton kezdve 73 fttig.

⁵/₄ „ „ „ 49 „ „ 65 „

⁹/₄ „ „ „ 35 rőfös, lepedőnek, 52 forinton kezdve

60-ig, és rőf számra 1 frt 45 kron kezdve 1 frt 70 krig, figyelmeztet

38 rőfös szép s jól berendezett vásznok raktárára.

Callicot szoknyáknak és lepedőknek ¹²/₄, ¹⁰/₄, ⁹/₄, ⁸/₄, ⁷/₄, ⁶/₄,

⁵/₄, ⁴/₄ széles, továbbá

Chiflonok, egy bécsi rőfhél szélesebbek, finom szoknyáknak,

percaille helyett különösen ajánlható, rőfe 21 krtól 45-krig.

Americal gyapot-szövetek, rőfe 16 ¹/₂ krtól 45-krig.

Teutsch J. B. Segesvártt.

Vidéki megrendelések utánvét mellett szo-

kott pontossággal teljesítettnek.

693 2—*

⁸²⁰/₁₈₁ } IV 1873.

698 1—3

Hirdetmény.

A m. k. távirat intézet f. é. oszlop-szükségletét most is írásbeli ajánlatok alapján szándékolván beszerezni, fölhivattak mindazok, kik az alább kimutatott oszlop-szükségletből egy vagy több részlet szállítására vállalkozni óhajtanának, hogy írásbeli ajánlataikat legkésőbb f. é. február hó 20-án déli 12 óráig a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. k. ministerium IV. (távir-dai) szakosztályához nyújtsák be.

A beszállítandó oszlopok lehetnek közönséges vagy telített távirat oszlopok, előbbiek télen vágott egészséges fenyő, tölgy vagy akác fából kell, hogy előállításának s minden oszlopnak 25 bécsi láb hosszúnak, az utóbbiaknak egy vagy más módon megfelelőleg telítve ⁹/₁₀ részben 21 láb ¹/₁₀ részben 25 láb hosszúnaknak s mind két nemű oszlopnak a felső végén mérve legalább ⁴/₂ hüvelyk átmérőjűnek, ugyanott ék idomulag levágottnak, egyenesnek, legalyazottnak s egész az ép fáig minden héjtól megtisztítottnak kell lenni, előre is megjegyeztetvén, hogy oszlopok, melyek a fentebbi minőségnek és mértéknek meg nem felelnek, semmi szín alatt át nem vétetnek.

A lerakó helyekre nézve általában megjegyeztetik, hogy vaspályák mellett levő vonaloknál egyik vagy másik vaspálya állomásnál nagyobb részletek rakathatnak le, de országutak mellett levő vonaloknál a lerakó helyek, kivéve azon vonalokat,

Nymatott Gámán János örökösénél Kolozsvártt.

melyeknél alább a lerakó helyek határozottan meg vannak nevezve, úgy választándók és jelölendők ki, hogy az egyes helységeknél vagy helységeken csak az illető vonal hossza arányában legfeljebb 3 mértföld hosszú vonalra szükséges oszlopok rakassanak le.

A szállítani vállalt oszlop-mennyiségnek legkésőbb f. é. május 1-ig a lerakó helyekre be kell szállítva lenni.

Ajánlkozók kötelezvék 10% bántéppénzt készpénzben vagy árfolyam szerint számított állampapírokkal, vagy biztosítékul elfogadható vasuti elsőbbségi kötvényekben a buda-pesti m. k. távirat kerületi és országos pénztárnál vagy más m. kir. távirat kerületi vagy adóhivatali pénztárnál letenni és a letéti nyugtát ajánlataukhoz csatolni, és csak azon esetben, ha az illetőre nézve ezen letétel nem volna egy könnyen lehetséges csatolható a bántéppénz az ajánlathoz.

Az írásbeli ajánlatokban határozottan megnevezendő melyik vonalra vagy vonalokra minémű illetőleg mi módon telített fából való oszlopokat és a vonal mentén mely helyekre és mi arányban szétosztva kíván a vállalkozó szállítani, az egységi árak betűkkel és számokkal irandók ki.

Az írásbeli ajánlatok borítéka „Ajánlat távirat oszlopok szállítására” felirattal látandók el s a borítékon egyuttal megjelölendő a bentzárt bántéppénz minősége és összege.

A kitűzött határidőnél későbbben beérkező vagy a kellő bántéppénzzel el nem látott, írásbeli ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Té- tel	Vonal megnevezése	oszlop- szük- séglet	Lerakási helyek.
1.	Gospic-Szt.-Rok-Palanka	106	Gracac 15, Sz.-Rok 56, Medak 35
2.	Gospic-Ottocar	400	Lesce 200, Kvarce 200
3.	Zeng-Fiume	320	Zeng 50, Novi 100, Portore 170.
4.	Zutakova-Skradnik	60	Skradnik 20, Modrus 20, Bründl 20
5.	Petrinja-Svarca	250	Petrinja 100, Glina 50, Topusko 50.
6.	Sotlahid-Sziszek-Kutina	236	Vojnie 100, Zágráb 106, Károly- város 50, Sziszek 160, Kostajnica 75, Kutina 60.
7.	Szavahid-Károlyváros	90	
8.	Sziszek-Verpolje	175	
9.	Setvete-Varasd-Sotlapatak	65	Varasd 65.
10.	Eszék-Verpolje-Nustar	246	Vincovce 127, Zupanje 50, Ver- polje 169.
11.	Rajevoselo-Vinkovce	100	Ridsused 30.
12.	Ridsused-Samobar	30	Dalja 145.
13.	Dravatorok-Vukahid-Nustar	145	
14.	Gradec-Verőcze-Eszék	1794	Gradec 600, Barcs 680, Eszék 80 594.
15.	Verőcze-Barcs	80	
16.	Vukovár-Pétersvárad-Zimony	150	Vukovár 50. Cerevic 100.
17.	Samobar-Gatárszél	115	Samobar 115.
18.	Károly város-Fiume	4450	Az építendő vasut mentén.
19.	Kanizsa-Bécsújhely	800	Egyik vagy másik vasuti állomásra.
20.	Székes-Fehérvár-Bruck		
21.	Buda-Kanizsa	500	„ „ „ „
22.	Kanizsa-Mohács	600	„ „ „ „
23.	Alba-Ujszőny	120	„ „ „ „
24.	Tetény-Eszék	600	Az országut mentén szétosztva.
25.	Bánrév-Tornalja-Dobsina	1600	Az építendő vasut mentén.
26.	Fülek-Bánrév	1180	„ „ „ „
27.	Feled-Tiszolei	1100	„ „ „ „
28.	Zólyom-Besztercebánya	550	„ „ „ „
29.	Turdosin-Trsztena	800	Az országut mentén szétosztva.
30.	Pest-Hatvan	1000	Egyik vagy másik vasuti állomás.
31.	N.-Szombath-Zsolna	400	N.-Szombat 50, Illava, 100, Vág- beszterce 100, Zsolna 150.
32.	Trencsén-Nyitra	500	Trencsén 200, Nyitra 100, Zsám- bokré 100, Tapolcsán 100.
33.	Késmárk-Határszél	100	Késmárk 100.
34.	N.-Booskó-Határszél	1650	Az országut mentén szétosztva.
35.	Debrecen-Böszörmény	330	Debrecen 330.
36.	Kassa-Rozsnyó	200	Az országut mentén szétosztva.
37.	Kassa-Ungvár	200	„ „ „ „
38.	Kassa-Tokaj	200	Egyik vagy másik vasuti állomás.
39.	K.-Vásárhely-Határszél	830	Az országut mentén szétosztva.
40.	N.-Várad-Kolozsvár	200	Bucsa 20, Bánfihunyad 180.
41.	Apahid-Deés	130	Válaszút 50, Szamosujvár 80.
42.	N.-Bánya-Deés	406	Kaczkó 50, Deés 50, Bethlen 116, Beszterce 50, Borgo-Prund 100
43.	Deés-Besztercze-Határszél		Tihucza 40.
44.	Szerethfalva-M.-Vásárhely	450	Szerethfalva 100, N.-Ida 50, Teke 50, Szászregén 100, Maros- Vásárhely 150.
45.	M.-Vásárhely-Segesvár	235	N.-Kend 100, Csik-Márton 70, Hétur 65.
46.	Udvarhely-Cs.-Szerda	160	Udvarhely 30, Oláhfalva 130.
47.	Hidvég-K.-Vásárhely	20	S.-Szt.-György 20.
48.	Arad-Gy.-Fejérvár	340	Arad 130, Déva 120, Gy.-Fehér- vár 90,
49.	Piski-Petrozseny	70	Piski 70.
50.	Alvincz-Szeben-Fogaras	915	Szász-sebes 100, Szerdahely 150, N.-Apold 90, Grizan 100, Sze- ben 60, Girelsau 100, Porum- bák 70, Beschenbach 30, Sár- kány 90, Vladány 65, Predjal 80.
51.	Fogaras-Brassó-Pradjel		Egyik vagy másik vasuti állomás.
52.	Kőbánya-Czegléd	730	
53.	Czegléd-Szeged-Temesvár	850	„ „ „ „
54.	Temesvár-Báziás-Moldova	560	„ „ „ „
55.	Arad-Csaba-Szajol	590	„ „ „ „
56.	Temesvár-Lugos-Facsét	330	Temesvár 45, Rékas 100, Kiszetó 80, Lugos 80, Facsét 25.
57.	Oravicza-Lugos-Buziás	400	Boksán 20, Lugos 60, Zsupa 60, Karánsebes 120, Buziás 10, Dramasnia 110, Ohababistra 10, Szanicza 10.
58.	Szinicza-Karánsebes-Runkabá- nya		
59.	Kikinda-O Becse-Temerin	240	Kikinda 125, O Becse 115.
60.	Temerin-Ujvidék-Cservenka	260	Ujvidék 60, Verbász 200.
61.	Ujbecse-Titel-Lagerndorf	220	N.-Becserek 160, Pancsova 60.
62.	Szeged-Szabadka-Gara	345	Szabadka 75, Zsombor 270,
63.	Gara-Kalocsa	130	Baja 130.

Budapest 1873. január 21 én.

A földmívelés-ipar s kereskedelemügyi
m. k. miniszterium IV. távirat osztálya.